

Rapportage validatie NDFF 2016

03-05-2017
Versie 1.1

Inhoud

1	Validatie 2016	3
1.1	Algemeen/data bronnen	3
1.2	Aantal validaties	4
1.3	Ontwikkelingen	5
1.4	Toekomst	5
2	Samenvatting van de validatie per soortgroep	6
2.1	Bestuivers	6
2.2	Dagvlinders	6
2.3	Kreeften en macrofauna	6
2.4	Libellen	6
2.5	Macro-nachtvlinders	7
2.6	Microlepidoptera	7
2.7	Mossen en korstmossen	7
2.8	Overige insecten	8
2.9	Paddenstoelen	8
2.10	Reptielen, amfibieën en vissen	8
2.11	Sprinkhanen en krekels	9
2.12	Vaatplanten	9
2.13	Vogels	9
2.14	Weekdieren	10
2.15	Zoogdieren	10

1 Validatie 2016

Zoals ieder jaar worden de rapportages opgemaakt en een nieuwe begroting ingediend voor het nieuwe validatiejaar. Helaas is het niet mogelijk om iedereen op 1 januari de nieuwe opdrachtbrief te sturen. Toch wordt, ook dit jaar, iedereen op de hoogte gebracht dat deze opdracht er aan komt en dat de coördinatie van validatie gewoon vanaf 1 januari moet plaatsvinden.

Een voorwaarde is dat de soortgroepcoördinatoren (SGC) per kwartaal hun rapportage en uren moeten verantwoorden. Afgelopen jaar zijn ondanks de herinneringen toch enkele verslagen later binnengekomen. Uiteindelijk zijn wel alle verslagen ontvangen.

De kwartaalrapportages worden in de commissie kwaliteitborging besproken en issues die betrekking hebben op het validatie proces worden hier opgepakt (en later opgelost), issues m.b.t. de techniek moeten gemeld worden bij het Serviceteam van de NDFF.

Het beschikbare budget is bestemd voor de aansturing van de validatieteams, middels de verantwoording komt er meer zicht op de besteding van dit budget. Ieder jaar wordt een validatorenendag georganiseerd om kennis te delen en nieuwe inzichten te presenteren. Hierbij wordt van alle SGC verwacht dat ze aanwezig zijn. Helaas is dat niet altijd het geval, zo ook afgelopen jaar waren enkele, met kennisgeving afwezig.

De validatiecoördinator heeft afgelopen jaar geregeld contact gehad met de verschillende SGC. Binnen enkele validatieteams speelde soms issues m.b.t. validatietechniek. Deze zijn inhoudelijk naar het Serviceteam gestuurd. Ook het bijhouden van de rechten voor validatoren om te kunnen valideren (of niet meer) verdiende aandacht. Op de website van de NDFF worden de validatieteams en hun validatoren gepresenteerd.

Ook is in 2016, vooral de eerste helft geprobeerd om iedere twee weken een update te sturen naar de soortgroepcoördinatoren. Dit is redelijk gelukt. Gezien de communicatie en de betrokkenheid wordt in 2017 dit wederom opgezet, maar dan ook het hele jaar door.

Op 6 oktober werd door BIJ12 een debat rondom de nieuwe omgevingswet georganiseerd. Voor deze bijeenkomst was de validatiecoördinator uitgenodigd om een pleidooi te houden over de kwaliteit van vrijwilligers, hetgeen overeenkomst met de opzet van de validatie voor de NDFF.

De validatorenendag van 7 oktober 2016 was weer geslaagd. Er waren 54 deelnemers. Deze dag werd gecombineerd met feestelijkheden rondom de honderdmiljoenste waarneming in de NDFF. Waar een groot deel van de validatoren ook bij aanwezig was. Gedurende de dag was er veel onderling overleg en was de sfeer zeer positief. In het middagdeel heeft de validatiecoördinator nog een interview gegeven in de zaal over het validatieproces en een toelichting gegeven op de vraag: "Wat gebeurd er nu met uw waarneming nadat deze in de NDFF is ingevoerd?".

De validatorenendag voor 2017 is inmiddels gepland voor 29 september 2017 in Dierpark Amersfoort.

1.1 Algemeen/data bronnen

In 2016 zijn een aantal grote bronbestanden ingeladen. Via het Serviceteam van de NDFF zijn de soortgroepcoördinatoren vooraf op de hoogte gebracht zodat de bulk niet als een verrassing zou komen. Echter bleek in de praktijk vaak de data toch hiaten te bevatten. Met name waarnemingen over een tijdsperiode gaven problemen. Hierdoor komen soorten in de handmatig de validatie terwijl deze normaliter door de automatische validatie heenkomen. De overeenkomst met fenologie een waarnemingsdatum zorgt voor een mis-match. Dit probleem is ingediend en heeft lang op zich laten wachten. Inmiddels in 2017 wordt dit probleem met prioriteit opgelost.

Soortgroepcoördinatoren pleiten dan ook om vooraf inzicht te krijgen in de datasets om dergelijke inlaadfouten te voorkomen. Zo werden rupsen als larf ingediend, dat had voorkomen kunnen worden.

Inmiddels lopen de waarnemingen van de tuintelling ook in de NDFF. Langzaam komen hier ook de knelpunten in beeld, maar deze worden ook meteen opgepakt.

Terugkijkend op het inladen van de dataset van Natuurmonumenten, ging dit over een set van meer dan 2 miljoen records. Hiervan kwamen ongeveer 150.000 waarnemingen in de handmatige validatie terecht. Een respectabel deel van het geheel. Opgemerkt moet worden dat dit aandeel lager had kunnen zijn als de validatie rondom tijdsperiodes goed was verlopen.

1.2 Aantal validaties

In de tabel 1 en 2 staat het validatieoverzicht van 2016. Deze getallen komen uit de NDFF (tabel 1) en uit Waarneming.nl (tabel 2). Het blijkt dat de som van getallen op het dashboard van het validatieportaal vaak afwijkt van deze getallen. De oorzaak hiervan is lastig te bepalen, maar heeft te maken dat verschillende bronhouders op verschillende wijze inladen. De getallen van het dashboard geven in ieder geval de voortgang aan en bieden overzicht om direct naar de waarnemingen door te klikken.

Tabel 1: aantal validaties ingeladen in de NDFF

Validatie	via Telmee.nl	via Waarneming.nl
handmatig	2.628.123	1.303.059
automatisch gevalideerd	10.739.419	4.942.454
nog te valideren	914.035	656.835
buitenland	232.227	486
totaal	14.513.804	6.902.834

In 2016 zijn in totaal ruim 21,5 miljoen gevalideerde waarnemingen ingeladen, waarvan bijna 4 miljoen handmatig door validatoren zijn gevalideerd. De meeste validaties komen uit de grote soortgroepen, vogels, planten, zoogdieren en vlinders. Inmiddels zijn er bijna 200 validatoren (incl. admins van Waarneming.nl) betrokken bij de validatie.

Tabel 2: aantal validaties op Waarneming.nl

Validatie	mutatie 2016	alle waarnemingen 2016
handmatig	1.739.165	1.431.791
automatisch gevalideerd	2.844.641	2.426.567
nog te valideren	3.571.706	2.960.018
buitenland		
totaal	8.155.512	6.818.376

De kolommen in tabel 2 verschillen van elkaar. De kolom mutatie geeft ook waarnemingen die in 2016 zijn aangepast en doorgaans ook opnieuw zijn gevalideerd. Deze kolom geeft het beste beeld van de arbeidsintensiteit. De tweede kolom bevat de waarnemingen die in 2016 zijn ingevoerd.

Uit tabel 2 blijkt dat er veel meer waarnemingen op Waarneming.nl handmatig zijn gevalideerd, dan zijn ingeladen in de NDFF. Het is mogelijk dat een deel van de waarnemingen wel handmatig gevalideerd is, maar niet is goed gekeurd of niet mogen worden doorgeladen (van de waarnemer zelf) naar de NDFF. Dit verschil wordt in ieder geval onderzocht. Duidelijk is in ieder geval dat de validatoren en admins een behoorlijke inspanning leveren om valide te krijgen.

De automatisch gevalideerde waarnemingen op Waarneming.nl wordt goed doorgeladen naar de NDFF.

Deze tabellen zijn dynamisch, maar geven een beeld van de verhoudingen automatisch en handmatig gevalideerd. De toename van waarnemingen heeft ook te maken met het inladen van de grote sets van terreinbeheerders.

Rond de validatoredag wordt ieder jaar onderzocht wie meer dan 1000 validaties op zijn naam heeft staan. Deze inzet wordt beloond met een Crossbill-Guide naar keuze. Dit jaar kwamen 121 validatoren in aanmerking voor deze attentie. Een kleine stijging t.o.v. vorig jaar. Uiteindelijk zijn er 95 gidsen verstuurd.

Begin 2017 was een bijeenkomst voor het kennisregelportaal. Bijna alle soort-groepcoördinatoren waren hierbij aanwezig. De laatste aanpassingen worden gemaakt en verwacht wordt dat dit portaal voor het veldseizoen operationeel is.

1.3 Ontwikkelingen

In het kader van validatie is de validatiecoördinator vrijwel altijd betrokken bij nieuwe releases van het validatieportaal. De wijzigingen zijn gecommuniceerd met de SGC. Ook als bulk data werd ingeladen werden de SGC verwittigd via het Serviceteam.

Een aantal belangrijke knelpunten zijn opgelost afgelopen jaar. Zo is het niet meer mogelijk om eigen waarnemingen te valideren. Tot nu toe zijn nog geen grote problemen ontstaan bij waarnemingen van deskundigen over een heel specifieke soort-groep. De foto-beoordeling op het NDFF portaal is overzichtelijker geworden. De foto's behorende tot een waarneming staan nu geclusterd.

Afgelopen jaar is ook benadrukt dat voor sommige soorten belangrijk is om dubbelsoorten aan te geven. Een sterk voorbeeld hiervan is een waarneming van een marter. Voor beleid is het belangrijk om te weten dat er een marter voorkomt, of dit nu een steen- of een boommarter is. Belangrijk is dat een validator dan niet de waarneming op onzeker zet omdat de soort niet kan worden bepaald. Een dubbelsoort biedt uitkomst. Voor vleermuizen geldt dat bijvoorbeeld ook.

1.4 Toekomst

Voor 2017 is een nieuw voorstel ingediend en heeft BIJ12 wederom opdracht verleend voor de ondersteuning van de validatie. Op 29 september is de validatoredag gepland. Deze valt weer op een vrijdag, deze dag blijkt het meest gunstig en de locatie is ook weer in Dierenpark Amersfoort.

Er wordt gestreefd naar een frequente communicatie en de soortgroepcoördinatoren nog meer te betrekken bij de technische ontwikkelingen binnen het validatieportaal.

2 Samenvatting van de validatie per soortgroep

Per soortgroep worden enkele aspecten van afgelopen jaar uitgelicht.

2.1 Bestuivers

In 2016 is dit een herziend validatieteam, onder de bestuivers worden bijen, hommels, wespen en mieren verstaan. In 2015 was er een team vliegen, dat is nu ondergebracht in dit validatieteam. De soortgroepcoördinator Menno is dezelfde gebleven. Dit validatieteam is in 2016 uitgebreid en kent nu acht validatoren. De validatie richt zich volledig op Waarneming.nl, waar de meeste bijengegevens binnenkomen. Alleen waarnemingen met foto's worden gevalideerd en hierbij wordt niet gewerkt met kennisregels o.i.d. Hoewel er een flinke achterstand is uit voorgaande jaren, worden vooral de recente gegevens verwerkt, omdat het al moeite genoeg kost om dit bij te houden. Er is 72% gevalideerd, hetgeen overeenkomt met ruim 27.500 waarnemingen. In 2017 wordt onderzocht hoe de waarnemingen via het NDFF portaal kunnen worden gevalideerd.

2.2 Dagvlinders

De validatie verloopt goed en kent nauwelijks achterstanden. In het voorjaar 2016 is opgeroepen om op scheefbloemwitjes te letten. Dit heeft niet tot extra validaties van diverse witjes geleid. Gedurende het gehele jaar zijn geregeld steekproeven genomen door de vreemde stippen op de verspreidingskaartjes te controleren. Hierdoor worden soms inlaadfoutjes ontdekt. Daarnaast zijn soorten als geelsprietdikkopje, en oranje zandoogje zoveel mogelijk nagevraagd als het om onbekende locaties ging.

De BBD heeft weinig waarnemingen behandeld. Diegene via het NDFF portaal konden snel digitaal worden verwerkt, de waarnemingen via waarneming.nl zijn via mail verzameld en worden in 2017 allemaal beoordeeld.

De vijf validatoren kunnen het werk goed aan en hebben onderling goed contact.

2.3 Kreeften en macrofauna

De groep heeft macrofauna als soortgroep gekregen, dit was voorheen beleidsrelevante soorten. Echter zijn deze specialisten vooral gericht op aquatische soorten en hebben het vliegend hert, als beleidsrelevante soort, ook in het vizier.

Momenteel zijn acht validatoren actief op (grotendeels) Waarneming.nl en het validatieportaal voor het valideren van de invasieve kreeften (acht soorten) en beleidsrelevante (aquatische) ongewervelden (vliegend hert, twee waterkevers en zes 'typische soorten' van beschermde habitatrichtlijngebieden). Verder vallen 958 (valideerbare) soorten onder deze groep, ongeveer de helft van het totaal aantal soorten. In 2016 werd een record aantal waarnemingen van rivierkreeft ingediend, waarvan 95% was ingevoerd via waarneming.nl.

Er zijn geen grote achterstanden en de onderlinge communicatie verloopt goed.

2.4 Libellen

Op 10 juni 2016 is een speciale zoek-dag naar de sierlijke witsnuitlibel georganiseerd voor de validatoren en waarnemers. De soort werd niet gevonden, maar de dag was wel een succes.

De validatoren hebben goed contact met elkaar en de waarnemers. De achterstanden zijn begin 2016 weggewerkt. Binnen de bulkladingen van TBO's liggen waarnemingen in een periode, deze komen allemaal in de handmatige validatie terecht, die normaal automatisch goedgekeurd zouden worden. Probleem speelt bij meer soortgroepen.

Het afschaffen van de beoordelingscommissie, het CWNO in 2015, heeft nog niet tot lastige validaties geleid.

2.5 Macro-nachtvlinders

Begin 2016 heeft Jurriën van Deijk de rol van soortgroepcoördinator van Ties Huijgens overgenomen. Jurriën heeft inmiddels kennis gemaakt bij de Commissie Kwaliteitsborging. Daarnaast heeft Jurriën enkele nieuwe validatoren aangesteld en zijn er goede contacten opgebouwd met de verschillende nachtvlinder groepen zoals de secties Ter Haar en Snellen van de Ned. Entomologische Vereniging, Stichting Tinea, Microlepidoptera.nl en enkele deskundigen.

Begin 2016 zijn de kennisregels nog eens beschouwd door de validatoren en enkele aanpassingen gemaakt. Met de nieuwe kennisregelmodule zal dit in de toekomst makkelijker gaan.

Op het validatieportaal is een kleine achterstand vanwege de toename van rupsen-waarnemingen. Bij het inladen van bulkdata van natuurmonumenten, bleken de stadia niet altijd te kloppen. Zo werden larven ingevoerd in plaats van rupsen en eveneens gold hier het probleem van de tijdsintervallen bij waarnemingen.

2.6 Microlepidoptera

De validatie van micro's gaat verloopt goed, hoewel er nog wel wat achterstanden zijn op beide portalen.

Soortgroepcoördinator Joop Kuchlein heeft diverse keren contact gehad met de validatiecoördinator (Albert) en de soortgroepcoördinator macro-nachtvlinders (Jurriën). Inhoudelijk en communicatie zouden wat meer gescheiden worden voor beide teams, omdat via de website van BIJ12 een nachtvlinderteam wordt gepresenteerd. In de praktijk gaat ieder validatieteam nog zelfstandig te werk en is er overleg tussen de coördinatoren.

De validatie op waarneming.nl gaat goed. Leo Bot speelt hier een belangrijke rol en hij vervult de communicatieve taken vanuit Tinea binnen dit platform.

2.7 Mossen en korstmossen

Bij mossen en korstmossen zijn geen grote achterstanden in de validatie. Het validatieproces is arbeidsintensief omdat waarnemingen vaak niet kloppen (ongeveer 30%) en steeds overleg nodig is met de waarnemer. Waarnemingen zonder foto zijn lastig te beoordelen.

De BLWG laadt wekelijks (gevalideerde) gegevens in de NDFF. De validatie gebeurt via specialisten die bevestigingen van determinaties van een bijzondere vondst melden aan de databankbeheerder. (kwaliteitshandvest 2014, met controleprocedures).

De BLWG organiseert jaarlijks een korstmossenweekend waar ook actieve validatoren voor worden uitgenodigd. Korstmossen vormen veruit het grootste deel van de handmatig te valideren waarnemingen. Ook stimuleert de BLWG het bijwonen van excursies met specialisten bij de online-validatoren, en het leiden van excursies door specialisten.

De capaciteit van het validatieteam is voldoende. Bij de invoerportalen (Telmee) is het aantal ingevoerde waarnemingen gering. Bij Verspreidingsatlas.nl begint de invoer van mossen en korstmossen nu langzaam op gang te komen. De validatie verloopt via het NDFF-validatieportaal en zal hoofdzakelijk via autovalidatie verlopen.

De ruim 100.000 waarnemingen van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer die in de periode 2015-2016 zijn toegevoegd, zijn allemaal ingevoerd en gevalideerd. Hier zaten vrijwel geen fouten in. Het percentage waarnemingen dat werd goedgekeurd door de autovalidatie was 82%. Dit percentage is wat lager dan voorheen, omdat er veel waarnemingen van combinatiesoorten (zoals veenmos spec. rendiermos spec.) in de aangeleverde gegevens zaten. Voor deze soorten stond autovalidatie uit. Deze zijn handmatig beoordeeld.

In september 2016 is een waarnemingenoverzicht van bijzondere vondsten van korstmossen uit de periode 2012-2016 gepubliceerd in het BLWG-tijdschrift *Buxbaumiella*. Bij de samenstelling daarvan werden enkele fouten (onterecht goed-gekeurde waarnemingen) gecorrigeerd en achterstanden in de validatie van bijzondere soorten weggewerkt. In 2017 is het plan om dit voor de mossen te doen.

2.8 Overige insecten

Het validatieteam overige insecten is in 2016 opnieuw ingedeeld. In 2015 was dit nog de groep snavelinsecten. De groep is iets verbreed omdat tot deze soortenrijke groep schadelijke soorten en enkele invasieve exoten behoren (wantsen, snavelinsecten, gallen, vliegen en kevers). Van deze soorten worden ook betrekkelijk veel waarnemingen ingevoerd.

Er is een overzicht gemaakt van de betreffende soortgroepen en de 27 validatoren. Enkele validatoren richten zich binnen de insectenfamilies op enkele soortgroepen zoals de lieveheersbeestjes binnen de kevers of de bladvlinders onder de snavelinsecten. Er worden nog steeds validatoren gezocht voor de lastige groepen.

EIS-Nederland probeert veel verspreidingskaarten en determinatie-hulpmiddelen te maken ter ondersteuning van de validatie. Zo is recent het wantsenproject gestart en het lieveheersbeestjes project afgerond. Deze projecten leveren veel nieuwe gegevens op.

De soortgroepcoördinator heeft contact met de validatoren. Onderling is het contact minder omdat de expertise gebieden van de validatoren, door de verschillende insectengroepen, soms uiteen ligt.

2.9 Paddenstoelen

De validatie van waarnemingen met foto's op Waarneming.nl verloopt goed en de discussies via het forum worden goed begeleid. Het vinden van validatoren om de achterstand in te lopen blijft moeilijk, omdat er weinig deskundigen beschikbaar zijn. Het vinden van validatoren blijft moeilijk. Veel deskundigen van de Nederlandse Mycologische Vereniging hebben weinig affiniteit met Waarneming.nl en Tel-mee/NDFF, waardoor ze ook niet willen valideren.

De problemen met valideren in de NDFF lijken grotendeels verholpen. In 2017 wordt een overleg gepland om te onderzoeken of er voor enkele soorten met kennisregels gewerkt kan worden.

De NMV heeft een aanvulling gemaakt op de lijst van Nederlandse soorten, deze moet nog worden opgenomen in de taxonomie van de NDFF. In waarneming.nl was het mogelijk om ook substraat op te nemen bij de waarneming, dat kan nu ook in observado.org, het internationale invoerplatform.

Op 9 januari 2016 was een bijeenkomst / excursie in Hollandse Rading, waar over (automatische) validatie en werven van nieuwe validatoren werd gesproken.

2.10 Reptielen, amfibieën en vissen

Soortgroepcoördinator Raymond Creemers heeft zijn taak per 1 januari 2017 overgedragen aan Rémon ter Harmsel.

Er zijn twee validatoren bijgekomen in 2016, Jeroen van Delft en Erik Binnendijk die resp. reptielen in Brabant en vissen gaan valideren. Er zijn nog wat achterstanden te verwerken, maar binnen het totaal aantal ingevoerde waarnemingen ligt dit percentage rond de 1%.

Validatoren zijn bijeengekomen en hebben afspraken gemaakt over o.a. kikkerwaarnemingen. Ook worden enkele determinatievragen via de RAVON-hulpdesk beantwoord. Bulkdata levert wel eens problemen op, vanwege verkeerd ingevoerde stadia of tijdsperiodes. De invoer via de tuintelling wordt nauwlettend in de gaten gehouden. Het moet blijken of dit nieuwe knelpunten aan het licht brengt.

RAVON organiseert jaarlijks de RAVON-dag, inventarisatieweekenden en excursies waarbij validatoren elkaar regelmatig treffen. Op forums en social media (Facebook en Twitter) wordt onderling kennis uitgewisseld en worden discussies begeleid. En voor specifieke inhoud worden bijeenkomsten of overleg gepland.

2.11 Sprinkhanen en krekels

Er zijn acht validatoren betrokken bij de validatie van sprinkhaan- en krekelwaarnemingen. Wiene Bakker is dit jaar toegevoegd aan het team. De meeste sprinkhanenwaarnemingen komen binnen via Waarneming.nl. Hier zijn vrijwel geen achterstanden. Via het forum van Waarneming.nl en via de mail vinden regelmatig discussies plaats over moeilijke soorten. Bij de NDFF ontstond een flinke achterstand; de oplossing hiervoor ligt bij het aanpassen van de validatieregels voor de automatische validatie. Met de aankomende kennisregelmodule worden de referentie jaren van vijf naar tien opgeschaald. Eveneens worden de waarnemingen uit de bulkladingen met een tijdsperiode als knelpunt ervaren. Dit probleem is gemeld en wordt opgelost.

2.12 Vaatplanten

Voor deze grote groep soorten zijn 48 validatoren betrokken en zijn meer dan 78.000 waarnemingen gevalideerd op het NDFF portaal. De enorme achterstanden flink gereduceerd, door verbeterde validatieregels. Het is nog altijd zeer wenselijk om de validatiestatus van de NDFF ook op Waarneming.nl terug te zien en dat terugkoppeling naar de waarnemer ("uw waarneming is goedgekeurd") belangrijk is om mensen gemotiveerd te houden.

Er wordt overleg gevoerd met mensen van Natuurmonumenten om mee te valideren, t.b.v. de grote datasets (in ieder geval die van NM).

Op de validatoredag is besproken hoe om te gaan met laagbezette gebieden en de achterstanden weg te werken. Uitkomst was onder andere dat validatoren liever een doe-dag hebben, dan een informatieve dag.

2.13 Vogels

In 2016 zijn bijna een half miljoen waarnemingen via de expertvalidatie gevalideerd. De twee validatoren, Vincent de Boer en Menno Hornman hebben in 2016 476.733 records "handmatig" gevalideerd. Hoewel er ca. 400.000 scriptmatig zijn doorgevoerd is de rest handmatig gevalideerd. Ondanks deze inspanning is er nog een achterstand aanwezig. Dit is ook een gevolg van de grote sets die worden ingeladen. Een terugkomend (ook bij andere soortgroepen) probleem zijn de waarnemingen met een tijdsinterval.

Bovendien bevatten deze datasets veel waarnemingen waarvan het protocol (b)leek te zijn weggevallen. Hierdoor was niet herkenbaar of deze volgens een protocol (bijvoorbeeld broedvogelgegevens) waren verzameld of gewone losse puntwaarnemingen betroffen. Na identificatie is aan deze sets een protocol gekoppeld en daarna scriptmatig goedgekeurd.

Van de resterende data die nog in het validatieportaal staan is nog niet bekend wat voor type data het betreft. Het aantal is te groot om dat individueel te bepalen. Dit zal wederom doormiddel van een script worden bepaald. Er is in 2016 veel tijd en energie gestoken om te achterhalen welke van de geladen grote sets broedvogeldata betroffen. Op zich waren de waarnemingen in deze sets correct en hadden ze direct kunnen worden goedgekeurd. Maar dan zouden ze als puntwaarneming goedgekeurd zijn geweest, terwijl het waarschijnlijk veel waardevollere broedvogelgegevens betroffen. Het juist (met het juiste protocol gekoppeld) opslaan verhoogt de kwaliteit van de NDFF en zorgt voor een nog betere bruikbaarheid ervan door gebruikers.

Er zijn meer dan 25 validatoren actief, grotendeels op waarneming.nl. Op dit portaal is de achterstand veel kleiner. Deze mensen hebben onderling goed contact, maar de deling tussen de twee portalen is nog groot.

2.14 Weekdieren

De validatie verloopt redelijk goed. Het team is uitgebreid met twee mensen en heeft nu 13 validatoren. Voor de validatie van wieren is contact opgenomen met deskundigen, die bij willen springen vanuit een organisatie en niet als individu.

Er liggen ongeveer 170.000 waarnemingen klaar van strooiselmonsters om ingeladen te worden van weekdieren. Deze worden met hulp van Laurens Sparrius in 2017 ingeladen. De database van de Strandwerkgemeenschap (SWG) bevat waarnemingen van aangespoelde organismen en autochtone waarnemingen van mariene organismen in de getijdenzone. Deze data wordt met goedkeuring in 2017 in de NDFF geladen. Het validatieteam is al begonnen de validatie van deze data.

ANEMOON heeft op het NatureTalks Photo Festival in Ede van 11 t/m 13 november 2016 de bezoekers uitleg gegeven over het nut van foto's bij de validatie van waarnemingen. Daarnaast worden zoveel mogelijk waarnemingen die op facebook gemeld worden geconverteerd naar de NDFF.

ANEMOON heeft ook een NEM-portaal laten ontwikkelen door RAVON voor MOO-zoetwater en het LIMP project (monitoring van organismen in de getijdenzone). Op dit moment worden deze portalen getest. Op deze portalen vindt ook (automatische)validatie plaats en waarnemingen zullen gaan doorstromen door naar de NDFF.

Met Waardenburg BV is afgesproken om meer waarnemingen te verzamelen middels de MOO-formulieren. Op deze manier komt meer data beschikbaar in de NDFF.

Er is behoefte om waarnemingen uit het Caribisch Nederland, vooral voor Sint Eustatius en Bonaire in de NDFF op te nemen. Voor Sint Eustatius is een veldgids (met 250 soorten), een MOO-formulier voor beginners en één voor gevorderden ontwikkeld en op de website zijn van ruim 200 Caribische soorten beschrijvingen toegevoegd. Met dit project hopen we niet allen gegevens van Caribisch Nederland binnen te krijgen maar ook duikers die alleen/vooral in Tropische wateren duiken te binden en in een later stadium te interesseren voor het MOO in Zeeuwse Delta en de Noordzee.

2.15 Zoogdieren

Het validatieteam zoogdieren is in 2016 uitgebreid naar 17 mensen. Merijn Hoogenhoff is als admin toegevoegd op waarneming.nl en Kees Straates controleert geluiden op het NDFF portaal.

Er is vrijwel geen achterstand en de minder eenvoudig te valideren waarnemingen worden direct overgedragen aan de betreffende soortspecialisten. Deze werkwijze werkt erg goed. Het onderlinge contact en de mogelijkheid tot overleg bij lastige determinaties verloopt prima. De zoogdier-validatoren kennen elkaar goed en hebben vertrouwen in elkaars expertise. Binnen het validatieteam worden onderlinge discussies gevoerd zoals over verzamelsoorten, sporenwaarnemingen. Een bijeenkomst in september ging niet door vanwege afmeldingen. Voor een follow-up was geen interesse waardoor sommige punten per mail zijn besproken.

De gewenste pop-up voor bosspitsmuizen is in 2016 toegevoegd aan het invoerportaal. Verzamelsoorten zijn ingesteld, maar lijken nog niet overdraagbaar naar een andere validator.

Zoveel mogelijk knelpunten voor de validatie van geluiden zijn opgelost, echter het afspelen van fragmenten en bepaalde WAV types moet nog worden opgelost. Er wordt gewerkt aan een forum voor vleermuisgeluiden. De bekende knelpunten zoals bij de andere soortgroepen beschreven spelen ook een rol bij de zoogdieren. Het belang van vooraf controleren van de groet in te laden datasets is een pre, om in de validatie werk te voorkomen.